

צמיחה – התחדשות – השתנות אינן תוצאה של השקעת משאבים חיצוניים אלא מימוש הפוטנציאל האוטופואטי

איך משיגים בחיינו או בארגונים שלנו לכידות, חוסן, בריאות, שמחה, יצירה, השראה, עוצמה, השפעה?

פשוט יורדים מהפסים!

מראת ידע 4/2017

ד"ר ברכה קליין תאיר

שוברים את הגבולות המטא-אתניים ומתכללים (ממוססים את הזהויות וההגדרות שמביאות להפרדה). לתהליך הזה אני קוראת: **נכנסים אלו-פואטיים... יוצאים אוטו-פואטיים...**

התשוקה **להיות יותר - לדעת יותר - להשיג יותר** מקודדת בתוכנו כדי שנוכל לגלות פוטנציאל עוצמות חדשות, יכולת הכול יכולה, רעיונות מלאי השראה, וודאות של סיבה – תוצאה, ידע האמת, חופש ואחדות. היא מביאה אותנו **לצמיחה – התחדשות – השתנות**. היא מניעה אותנו **לטפס** לעבר קומות (ממדים) גבוהות יותר של עושר.

משמעות הדבר שעלינו לרדת מהפסים המוכרים ולעלות על פסים חדשים. לעבור מהיותנו **מערכות אלופואטיות**: מערכות פונקציונליות – מכאניות – בעלות תודעה ארצית – מתמקדות בתנועה אופקית של קיום, **למערכות אוטופואטיות**: מערכות חיות, בעלות תודעה אוניברסלית שצומחות, מתחדשות ומטפסות אל עבר הממד הגבוה הבא (תנועה אנכית של קיום), מתוך עצמן, כל יום מחדש.

100 מיליארד \$ שמושקעים בשנה בלמידה ארגונית אינם נותנים את הפירות המקווים. לפי מחקרים שונים שנעשו בארצות שונות, 80% מההשקעה יורדת לטמיון. וזאת, כי ההשקעה בכיוון הידע, היכולות והצמיחה המסורתיות מיועדת להיכשל מאחר ויריעת המציאות המסורתית כבר נמתחה עד הקצה וקרעים רציניים מתחילים להופיע בה.

מציאות מתחדשת, צומחת, משתנה אינה נוצרת על גבם של אחרים או כתוצאה מהשקעת משאבים אדירה. המציאות מתחדשת, צומחת, משתנה כי היא מציאות של יחסים = תהליכים ולא של מרכיבים או גופים. מערכת, כמו גוף האדם, נבנות בתוך יחסים. מבנים מעוצבים בתוך יחסים. פוטנציאל ממומש בתוך יחסים. הצלחות מושגות בתוך יחסים. יחסים נבנים בתוך תחום הקוגניציה (שפה) – תודעה. לכן, כאשר השפה משתנה (מחשבות), גם היחסים משתנים, גם

המערכת משתנה, גם המציאות משתנה. מכאן שכל שינוי של אדם, מערכת, מציאות, הנו שינוי השייך לצופה וליכולתו האפיסטמולוגית; ליכולתו להפעיל בינה – היגיון – מודעות – מצפון (לפתוח צופני ידע). הוא איננו חיצוני. שפה יוצרת מציאות, יוצרת מחויבות, מביאה הזדמנות להתחדשות.

ב 1988 כתבתי בתזה שלי לדוקטורט (לא להאמין שעברו כבר 30 שנים והתזה עדיין רלוונטית לגבי המגמות החדשניות שהיא ציירה בנושא אבולוציה של ארגונים): "התנאים הגלובליים של העולם מספקים את הקונטקסט להתפתחות מסגרת אפיסטמולוגית אפקטיבית שתעזור לאנשים וארגונים להתמודד עם האתגר הכי משמעותי של הקיום שלהם – האתגר האוטופואטי". האתגר האוטופואטי דורש חשיבה לגמרי חדשה, הבנה לגמרי עמוקה של המכלול, כדי להצליח לייצר מסגרת שתשלב קצוות וניגודים כמו לינאי ולא לינארי, קבוע ומשתנה, גבוה ונמוך, שיתופי ותחרותי, לכדי תפיסה אפיסטמולוגית חדשה של אחדות, של שלם.

מטורנה ווארלה, שני חוקרי ביולוגיה שהיו מועמדים בשנות ה-70 לפרס נובל על מחקרם שבדק מה מגדיר מערכת כמערכת חיה (צומח, חי, אדם, ארגון, פלנטה, קוסמוס), הביאו לשינוי דרמטי בתפישת המציאות הקיומית שלנו, בתפישת האדם, בתפישת מערכות ובדרך שאלה צומחים, מתחדשים, משתנים. לתפישתם, מערכת חיה הינה **מערכת אוטופואטית** (חיפשו מילה שתתאר מערכות חיות מבלי ליפול למוכר ולידוע; self-creation, act of composing), שטמון בגרעין מהותה הרצון/הדחף להתקדם לרמה גבוהה יותר (אבולוציה). הטבע האוטופואטי הזה מאפשר למערכת להפוך להיות מערכת לומדת שכל הזמן משתנה, לא כאקט של כפייה מבחוץ, אלא כאקט פנימי המורכב מארבעה מאפיינים:

רקע על תפישה אלופואטית - אוטופואטית:

היום יותר מאי פעם, אנחנו נמצאים בצומת של בחירה מאוד משמעותית: להמשיך **בנתיב האלופואטי** שלנו שהוא נתיב המערכות המכאניות – פונקציונליות שזקוקות להרבה שעות 'מוסך' ולכול מיני טכניקות על מנת לשפר את ההישרדות האופקית שלהן, או לבחור **בנתיב האוטופואטי** שהוא נתיב המערכות החיות שצומחות, מתחדשות ויוצרות את עצמן ואת מציאות קיומן מתוך העושר הפנימי שלהן (self-creation), כל יום מחדש. שעוסקות בהלחנה תמידית של החיים (act of composing) כדי להאיץ את הטיפוס אל עבר ממדים גבוהים יותר של פוטנציאל. זו בחירה בין קיום מתוך צמצום/מציאות של חור מנעול/אי וודאות גבוהה/אחיזה במוכר ובבטוח/ארגון קבוע וסכמתי/סיווגים והפרדות, לבין חיים מתוך שפע/מציאות של עושר/וודאות גדולה יותר/האומץ לפלרטט עם גילויים חדשים/התארגנות תמידית/התכללות. זו בחירה בין חיפוש אחר קביים חיצוניים להישען עליהם, לבין הפיכת המהות למשענת.

בשונה מתהליך הצמיחה האופקי (השפעות סביבה) של מערכות אלופואטיות, תהליך הצמיחה, התחדשות, ההשתנות של מערכות אוטופואטיות הנו פנימי – יצירה עצמית (self-creation). לפיכך, אין הפרדה בין פנים לחוץ. הכול נמצא בתלות הדדית של השפעה והזנה. הכול מתרחש בתוך יחסים, אינטראקציות, תקשורת. ככול שמרחב היחסים הוא מרחב של הסכמה (consensual)

(domain), מרחב של שותפות, השונות הקוגניטיבית – תודעתית מתכללת ביתר קלות ומאפשרת לנו או לארגונים שלנו להשיג יותר עמידות, חוסן, איזון, בריאות, עוצמה. כלומר, מי שאנחנו, הארגונים שלנו, המציאות הקיומית, הם תוצר של יחסים, תוצר של מרחב שהוא סמנטי - קוגניטיבי – תודעתי, שמחבר ביחד מרכיבים שונים המגדירים מערכת מסוימת. זו הבנייה פנימית (structural coupling) בתוך שפה (מחשבה יוצרת מציאות, יוצרת אותנו, יוצרת את הארגונים שלנו). כלומר, מערכת אחת שונה ממערכת אחרת לא בגלל המרכיבים שיכולים להיות זהים (כמו גוף האדם, או כמו כל הארגונים), אלא בגלל העוצמה הסמנטית – קוגניטיבית (בינה – היגיון – מודעות) - תודעתית שמתפתחת בתוך מרחבי השותפות ביחסים שיוצרת התארגנות שונה של המרכיבים.

היום גם המדע כבר יכול לומר שהבריאה כולה באה לידי קיום בעזרת תודעה - מחשבה – קוגניציה (כדאי שתצפו בסרטון הבא:

http://www.baba-mail.co.il/video.aspx?emailid=31933&source=mobile_share.

מאטורנה ווארלה, חוקרי ביולוגיה מצ'ילה, וגם דה שארדן, פילוסוף משנות ה-30, טוענים כי אנחנו נמצאים היום בנקודה מרתקת של תהליכי אבולוציה: אם בעבר התמקדנו בעיקר **בחומר** (מחקר התפתחות מבני השלד והרקמות הביולוגיות...או אבחון וטיפול במרכיבים ספציפיים בארגונים או בקיום שלנו), הרי בשנים האחרונות אנחנו מתמקדים **בחיים** (מה יוצר חיים...שאלות על משמעות), והיום אנחנו בפני פריצה שלישית המתמקדת **במחשבה - תודעה** (יוצרת מציאות). כלומר, אנחנו יותר מסך כל המרכיבים שלנו, מהתהליכים הכימיים, ביולוגיים, מכאניים וממה שאנחנו יודעים. הארגונים הם יותר מסך כל המרכיבים שלהם, מהתהליכים שמחברים ביניהם וממה שהם יודעים. הנגישות לעושר האדיר הקיים בתוכנו מחייב אותנו להפוך לבוראים יוצאי דופן = למערכות אוטופואטיות שאוחזים במפתחות המחשבה/הקוגניציה/התודעה האוניברסליים.

אינטראקציות רקורסיביות (Recursive Interactions). הכול בא לידי קיום, מתפתח ומתעצם בתוך יחסים של תלות הדדית, בתוך תקשורת של צליל/צבע, בתוך מחשבות, בתוך רטטים לוליניים. בהינתן האות (המחשבה, הצליל), מגרעין המהות שהוא השלם שאנחנו, מתחילה להיארג רשת אינטראקציות רקורסיביות (מעגליות) שגורמת למרכיבי הגרעין לשכפל את עצמם או להתחלק ובכך, להוציא מהכוח אל הפועל את פוטנציאל המבנה והתוכן של מערכת מסוימת.

מכאן שכל מערכת הופכת ליחידה מסוימת רק מבעד לאינטראקציות רקורסיביות, אינטראקציות ספיראליות, לוליניות, שתפקידן ליצור תנועה שאין לה נקודת התחלה וסוף מלבד להזין (ייצוא/ייבוא של ידע/אנרגיות) את גרעין המהות על מנת שייצמח, יתחדש, ישתנה וימלא את חובת משימתו. הכול נמצא בתלות הדדית של השפעה, הזנה. הכול מושפע ומשפיע בו זמנית. השינוי החיצוני הנו טריגר בלבד – מביא 'הפרעות' (perturbations) לתהליכי שינוי פנימיים (חלוקות/שכפולים) שהם סמנטיים (שפה-חשיבה). על כן מערכות חיות הן מערכות סגורות/פתוחות בו זמנית. מערכת משתנה רק אם דומיין השפה שלה השתנה, והוא זה שמשנה את היחסים שלה. בתהליך ההשתנות, המערכת מייבאת ומייצאת (dissipative) את הדרוש לה להמשך קיומה, להמשך התנועה שלה לעבר הממד הבא. כל שינוי כזה חייב להביא שינוי חדש נוסף (רקורסיבי).

התהליכים שמחברים (interlock) תבניות של התנהגות, יוצרים מרחב של הסכמה (consensual domain) – מרחב של שותפות שמגדיר מערכת מסוימת. לכן, כל מציאות פנימית/חיצונית, כל אדם, כל ארגון או מערכת כלשהי, הינם הבנייה (structural coupling) של יחסים היוצרים תבניות (גבולות של מערכת) המשתקפות במרכיבים הפיסיים. הבעיה שחשיבה על דברים או מרכיבים, מתחמת ומגבילה הבנה, מאחר ויחסים/תהליכים מגדירים גבולות (לעיתים בלתי נראים) של מערכת ולא דווקא מרכיבים פיסיים. המרכיבים הפיסיים הם רק כלי הכלה שגבולות היחסים וההשפעות שלהם אינם נראים לעין.

התודעה מייבאת אל המערכת את 'הדלק' (אנרגיות, ידע, חוויות) שהיא מושכת מתוך הממדים אליהם היא יכולה להיכנס, 'דלק' שנחשב בשפה המדעית ל'הפרעות' (perturbations), לטריגרים שעוזרים לפתוח ארכיבים נעולים ולשחרר (dissipative) את מה שמעכב תנועה אל עבר הממד הגבוה הבא. על כן מערכות חיות הן מערכות סגורות/פתוחות בו זמנית. הן מייבאות 'הפרעות' ומייצאות 'הפרעות'. הן משתנות רק אם דומיין המחשבות/הקוגניציה/התודעה משתנה. ומה שמשנה אותם הם היחסים הרקורסיביים/התקשורת/מרחב ההסכמה/מרחב השותפות.

יש לנו כאן פרדוקס מרתק. מחד; יש לנו גוף פיסי עם מרכיבים מוגדרים (תפיסת האדם...תודעה ארצית חושית). אבל מצד שני, מה שמגדיר את הגוף הפיסי על מרכיביו הם תהליכים – אינטראקציות שהגבולות שלהם אינסופיים, מחוברים לממדי מציאות שונים ומושפעים ממנגנונים עילאיים של אמת-ידע-אנרגיות מעבר לצורה או הגדרה. **זו המשמעות של מערכות חיות = התיאור שלהן הוא מרחב סמנטי - קוגניטיבי – תודעתי.**

אנחנו מתחילים להבין כי יחסים רקורסיביים מייצגים שלם, אחדות תודעתית (Oneness), ולא דואליות. אחרי שנים של בלבול והפרדה קרטזיאנית בין חוץ לפנים, בין שכל לגוף, בין אדם ליקום, בין אובייקט לסובייקט, בין מהות לזהות, בין שמיים לארץ, אנחנו מתחילים להבין כי בגין היחסים הרקורסיביים, אין ביקום דואליות אלא אחדות תודעתית - אנרגטית (Oneness). הגוף איננו נפרד ממרכיביו, הסביבה איננה מופרדת מהמערכת. הכול שזור בכול, הכול הוא חלק ממארג דינמי של תנודות, של יחסים רקורסיביים, הכול הוא חלק ממערכת אחת ("הגלריה", התמונה של הצייר אשר, או סמל מנדלה). יש רק השתקפויות, מראות, טריגרים שמניעים תנועה, נשימה, צמיחה. העבר משתתף בהווה, ההווה צופה את העתיד, והעתיד יכול להשפיע על אותו חלק של ההווה שאינו קבוע מראש. לכן, לא ניתן לנתח את חלקי הבריאה ולחבר אותם לשלם. אי אפשר להבנות את השלם באופן אינדוקטיבי על ידי ריבוי תצפיות. השלמות היא המצב המהותי של היקום, המצב המהותי שלנו (אנחנו חברה של אחים ואחיות). הוא מופיע בכל אחד מהחלקים. האוקיינוס כולו קיים בטיפה. היקום כולו משתקף במרכיב הבודד. אלוהים נמצא איתנו בכל מקום ובכל רגע. האחר משקף אותנו ואנחנו אותו.

הפירוק למרכיבים והגדרת יחסים כפנימיים או חיצוניים, הינם תלות סרגל ההתבוננות – שפה – קוגניציה - תודעה שלנו. כאשר אנשים וארגונים מקובעים בסרגל התבוננות חושי, פועלים מתוך תודעה ארצית שממוסמרת בשפה מוגבלת ומפרידה, הם לא מרשים לעצמם להתחדש באמת. הם

מגבילים את היכולת שלהם לצמוח ולהגיע לקומה ה-100. התחדשות משמעותית מתרחשת רק כאשר אנשים וארגונים נמצאים ביחסים רקורסיביים שמגשרים על פני תודעות שונות שביחד, מגדירים בכל רגע מחדש את המציאות.

לכן, לא ניתן לנתח את חלקי הבריאה ולחבר אותם לשלם. אי אפשר להבנות את השלם באופן אינדוקטיבי על ידי ריבוי תצפיות. השלמות היא המצב המהותי של היקום, המצב המהותי שלנו (אנחנו חברה של אחים ואחיות). הוא מופיע בכל אחד מהחלקים. האוקיינוס כולו קיים בטיפה. היקום כולו משתקף במרכיב הבודד. אלוהים נמצא אתנו בכל מקום ובכל רגע. האחר משקף אותנו ואנחנו אותו.

אוטונומיה (Autonomy). כל מערכת חיה הינה אוטונומית (יחידה, ייחודית) בתוך התלות ההדדית בה היא מתקיימת. הווה אומר, הייחודיות של כל אחד נמצאת תמיד בתוך הקונטקסט של תלות הדדית. אוטונומיה של מערכת מגדירה את גבולות הנכון/מתאים לה מבעד למערכת המחשבה – הקוגניציה – התודעה שלה. הווה אומר, בתוך האחדות, כל מרכיב/מערכת מרמת המיקרו ועד רמת המקרו, הוא 'עין' ייחודית בסריגה הקוסמית.

מידת החופש או האוטונומיה של מערכת קובעת את עוצמת התודעה שלה - רשת אלקטרומגנטית - שתפקידה למגנט את ה"דלק" או ה"הפרעות" שמיובאות אל תוך התאים ובכך, לאפשר חיים, צמיחה, התחדשות, השתנות.

ככול שהתודעה בעלת תדר גבוה, כך ה'הפרעה'/ה'דלק' יהיו עוצמתיים יותר ויאפשרו למערכת לפתוח בקלות יותר ארכיבי ידע. ככול שיותר ארכיבי ידע נפתחים, נוצרת פלטפורמה עוצמתית יותר להמשך הטיפוס.

מכאן שצמיחה, התחדשות והשתנות (אבולוציה) הם תהליכים קוגניטיביים – תודעתיים. ככול שגבולות החופש, הרצון מתרחבים, המערכת נמצאת בהתחדשות תמידית.

My life is my own business – I've myself!

מאפיין האוטונומיה של מערכת אוטופואטית מעלה מתח מאוד מעניין ביכולת ההתחדשות שלה. מערכת אוטונומית, למרות ייחודיותה, איננה יכולה להיות מערכת אגואיסטית, איננה יכולה לפעול מתודעה פרטנית – לעצמי בלבד, אחרת היא איננה אוטונומית. אגואיזם עוטף מערכת בגדר תיל של הישרדות, ניצול, שליטה ולכן, מתחם את יכולת ההתחדשות של המערכת. מאחר והכל נמצא בו זמנית בתלות הדדית ואוטונומיה, על מנת שתיבנה פלטפורמה עוצמתית לטיפוס, המערכת ברמת המיקרו וכל המערכות ברמת המקרו, חייבות לפעול תמיד לטובת המכלול – רצון של מכלול – תודעת מכלול (תודעת השלם). דומה הדבר לדרך בה מתפקד גופנו - כל האברים משתפים פעולה למען חיות ובריאות הגוף כשלם. החלקים של מערכת אינם כפיפים של השלם, אלא יוצרים ביחד matrix ששייך אקסקלוסיבית למרחב הקוגניציה – תודעה.

ביצירת מרחב השותפות בין תלות הדדית לאוטונומיה נדרשת אהבה שאינה רגש, אלא רטט החובק הכול ללא תנאי. זו קבלה של השונה. זו אהבה המאפשרת זרימה בלתי פוסקת של נתינה למכלול וקבלה מהמכלול. בספר הזוהר נאמר: "הכול אהבה נקרא ובשביל האהבה קיים הכול". אהבה הינה אנרגיית בריאה. עלינו להדהד לתדרה על מנת לקטוף את השפע (אין ניסים אלא ראיות). כאשר נקבל באהבה כל אירוע, כל חוויה, סימן שאנחנו אל...אין לנו ציפייה, אין הצמדות, אלא רק קבלה ללא תנאי, הכלה, הבנה עמוקה. המון סבלנות, המון ענווה לכל המרחש בחיינו וסביבנו.

ייחוס עצמי (Self-Reference). החוץ איננו משפיע על מערכת אוטופואטית, הוא טריגר בלבד, 'הפרעה' שמניעה תנועה; כמו ידע שונה מהמוכר, חוויה מנוגדת למצופה, אנרגיה עוצמתית. על כן, הגדרת המציאות של מערכת נמצאת בייחוס עצמי – יצירה פנימית (in-formation) שאין בה הפרדה בין היוצר לנוצר, בין הוויה לעשייה. כל מה שנוצר או נאמר משקף את היוצר, את המערכת. תיאור המציאות "שם" הוא תלות עולמו הפנימי (היכולת הקוגניטיבית – תודעתית) של הצופה/המערכת. מה שהמערכת רואה איננו הוכחה לאמת, אלא תיאור של עולם. אין מציאות מחוץ לתודעות שלנו. כל מה שאנחנו רואים, חושבים, מרגישים, בוחרים, נובעים מתוך הדפוסים הפנימיים שלנו שמייצגים את מיקומנו על הסולם האבולוציוני, על סולם הטיפוס לעבר הקומה ה-100. כל תיאור עולם או תוצאת חיים, משקפים מצבים עבריים ועתידיים (ידוע כרגישות למצבי התחלה, חוק סיבה - תוצאה). מערכת אוטופואטית פשוט זוכרת את מהותה בשלם. היא משקיפה לאחור, אל ההיסטוריה אפילו הקדומה ביותר, על מנת לבדוק מה עשתה עד כה, בוחנת לאן הגיעה ולאן פניה מועדות (סדרת פיבונאצ'י). בגלל היחסים הרקורסיביים הלא ליניאריים, לא בהכרח נדע להגדיר את נקודת ההתחלה (כאן עלינו להמציא וכל המצאה תהיה 'נכונה'), אבל חשוב לכבד את זיכרונות העבר (חכמי השבט).

כל בחירה שנעשה לא מתרחשת בהתאם לתשוקות שלנו, או לתכניות עבודה בארגונים שלנו, אלא בעיקר מותאמת לתוכנית לאבולוציה שלנו (סיבה – תוצאה הינן שרשרת של אמת). ישנם מבננו שמושבים הצלחה, עוצמה ועוד הישגים במעט מאמץ מודע, ואחרים משיגים זאת עם המון קשיים, או נכשלים למרות כל המאמצים להגשים את תשוקותיהם ושאירותיהם. כל האירועים אותם אנחנו חווים ל"טוב" או ל"רע", הנם גורם של התגרות מהמערכת הקוסמית, או מבחנים למען נוכל להביא את מחשבותינו, תודעותינו והתנהגותנו לידי מודעות גדולה ומדויקת יותר שנמצאות בהלימה עם התוכנית לאבולוציה שלנו הרשומה בתוך גרעין המהות שלנו. לאחדים מאיתנו ניתנת כיום ההזדמנות לסיים את כל התהליך עד להשגה רוחנית וכניסה לקומה ה-100. על כן, יש להפסיק להשקיע בשינוי המציאות, בשינוי מערכות, אלא להתמקד בהתפתחות אבולוציונית; פתיחת צופן מהות – תודעה – קליטה.

יצירה עצמית (Self-Creation). למערכת אוטופואטית אין מטרות חיצוניות אלא תכלית מהותית אחת המקודדת בתוך גרעין המהות שלה והיא, צמיחה, התחדשות וטיפוס תמידי לעבר הממד הגבוה הבא, עד שתגיע לקומה ה-100 ותממש את מלוא הפוטנציאל שלה (becoming). כאשר מטפסים לעבר הממד הגבוה הבא, מעטפות מוצפנות רבות נפתחות בעזרת ה/הפרעות' המיובאות

והמערכת הופכת לעמידה יותר (בעלת חוסן פיזי - רגשי - מנטלי - רוחני), לגמישה (מלאת השראה ויצירתית), לברירה (יש בה אהבה וכבוד), לעוצמתית (מממשת פוטנציאל אדיר וידע גבוה), למשפיעה (נוכחת בדומייה ולעומק) ולמצליחה. הווה אומר, תהליך ההתחדשות - צמיחה - השתנות הנו תהליך של שינוי צורה (self-creation). בכל קומה (ממד) המערכת תלבש צורה שונה מקודמתה עד שתצליח להכליל את כל הצורות המקודדות בשבעת הגופים המוצפנים ותשיג את גוף המהות.

מערכת אוטופואטית מבינה אם כן שאין חוץ ואין פנים. היא בוחרת להכליל פנים שנגלים עם פתיחת הצופנים, להפעיל רצון של מכלול (רצון של מכלול נוצר בחיבור בין רצון זעור, חלק אלוה מעל, לבין רצון פרטני) ובכך, מאפשרת לעצמה להאיץ טיפוס ולהשיג את הכוללות האוניברסאלית, לגלות את הסוד, להידמות לבורא.

מכאן שתיקון המציאות מתחיל מתיקון האדם. אין צורך במשאבים חיצוניים אדירים כדי לייצר שינוי, התחדשות, צמיחה. הכול נמצא בתוכנו, במהותנו. כאשר המחשבה/התודעה/הקוגניציה שלנו משתנים, גם המציאות משתנה!!!

לסיכום:

פתיחת צופנים הינה עבודה פנימית (ייחוס עצמי). גבולות האוטונומיה מגדירים את כמות הטריגרים/הפרעות/השפעות שהמערכת מקבלת מתוך התלות ההדדית - יחסים רקורסיביים ומה היא עושה איתם. ככל שגבולות האוטונומיה והאמונה בדרך רחבים יותר, קצב פתיחת המעטפות יהיה גדול יותר, כך המערכת תצליח לשכפל את עוצמת הכלי שלה (הגוף) וליצור פלטפורמה עוצמתית יותר לטיפוס. שכפול עוצמת הכלי משמעו התכללות עם האחרים (מערכת בתוך מערכת בתוך מערכת), הפעלת רצון של מכלול (רצון של מכלול נוצר בחיבור בין רצון זעור, חלק אלוה מעל לבין רצון פרטני). כי רק אז ניתן להשיג את הכוללות האוניברסאלית, לגלות את הסוד, להידמות לבורא. מי שמנצח על כל התהליך היא התודעה = רשת אלקטרומגנטית של בריאה. כאשר התודעה פועלת מעבר לאיסורים, מעבר להתניות, מעבר לצורה, היא מושכת את האינטראקציות הרקורסיביות, את האוטונומיה, את הייחוס העצמי ואת היצירה העצמית למחוזות מציאות חדשים, למרחבי שפה חדשים, לפוטנציאל עשיר יותר.

תפיסה דומה היא תפיסתו של דה שארדן, איש מדע ותיאולוגיה משנות ה-30. עבור דה שארדן (בספרו The Phenomenon of Man, Teilhard de Chardin, 1955) כל המערכות צריכות להתפתח ולהגיע לשיאן בנקודת זמן-תודעה שאותה כינה נקודת אומגה (ביאת המשיח) שהיא כעת.

"נקודת האומגה" של דה שארדן היא פועל יוצא של תפיסתו את תהליך האבולוציה. בעיני דה שארדן מהווה האבולוציה תהליך רב שלבי שמוביל את היקום מחומר-לחיים-למחשבה. בניגוד לפליאונטולוגיה הקלאסית שהקדישה את עיקר תשומת ליבה למחקר התפתחות מבני השלד והרקמות הביולוגיות במהלך האבולוציה, התעניין דה שארדן לא פחות בתהליך התפתחותה של התודעה. הוא ראה את האבולוציה כתהליך התפתחות דו-מישורי ומשולב של חומר ותודעה, הפנים והחוץ של הדברים.

ההתפתחות האבולוציונית על פי דה שארדן משלבת חומר ותודעה. הוא מתאר את כדור הארץ ככוכב דמוי בצל המורכב משכבות בדרגות הוויה שונות. מעל השכבה הראשונה, הגאוספרה (חומר), מופיעה רקמה דקה של ביוספרה (חיים), שמעליה נרקמת ככתר שכבה נוספת: שכבה של מחשבה. דה שארדן כינה את שכבת המחשבה הזו היונספרה. הוא מתאר אותה כרקמה של מחשבות ותודעות הנוצרות על ידי כוללות התודעות על הפלנטה ומתפתחות יחדיו, בתקשורת בין בני האדם תוך כדי שהן יוצרות מערכת אקולוגית ואבולוציונית של רוח.

נקודת האומגה היא עבור דה שארדן שיאו של תהליך התכנסות היונספרה. לאחר שהמינים הפרה-הומינידים השונים שקדמו לאדם התכנסו למין ביולוגי אחד, ההומו-סאפיינס, התרבותו של המין האנושי על פני הכוכב מובילה למגע הולך ומתהדק בגבולות בין תרבויות, מגע אשר יוצר את הבסיס לתהליך המוביל לאומגה. "עמים וציביליזציות הגיעו לדרגה כזו של קשר בגבולות, תלות כלכלית ושיתוף תודעתי שלא יכלו עוד להתפתח אלא על ידי חדירה הדדית זה של זה". "על מנת להפוך לאדם בצורה מלאה" הוא כותב "נדרש האדם להפוך ללגיון" שכן "לא ממתין לאדם כל עתיד אבולוציוני מלבד בקשר לכל האנשים כולם."

הקשר שמאפשר את התכללות האנושות ויצירת מערכת אחת סגורה שבה כל אלמנט רואה, מרגיש, רוצה וסובל בעצמו כמו כל האחרים ובסימולטניות, נקרא "קולקטיביות הרמונית של תודעה הדומה לסופר-תודעה" (סוג של מוח-על). זהו מצב אומגה. דה שארדן מתאר מצב זה כמצב שבו נכללות כל התודעה בתודעה אחת ובו זמנית, כל אחת שומרת על ייחודיותה (בדיוק כמו טיפה באוקיינוס). "נקודת אומגה, מתיכה ומעכלת את כל האלמנטים לתוכה באופן אינטגרלי". המילה אינטגרלי חשובה כאן. על תהליך ההתכללות להיות תהליך אורגני, כזה שמצרף את התודעות כולן לכדי תודעה אחת (כמו יקום בתוך יקום), אבל גם שומר על הייחודיות (אוטונומיה) של כל תודעה ותודעה ואף מעלה אותה לדרגה גבוהה יותר. הפנים של האדם אינן נמחקות אלא שומרות על ייחודיותן, בו בזמן הן הופכות לחלק מפנים מסדר גבוה יותר שאותו מכנה דה-שארדן "ההיפר-פרסונלי".

דה שארדן היה מודע להשלכות הפוליטיות הבעייתיות העולולות להשתמע מרעיונותיו, בוודאי על רקע הפשיזם, הקומוניזם והנאציזם שהיו דומיננטיים בתקופתו. "לא הייתה תקופה בהיסטוריה שבה רוכז מאמץ כזה ושב פיתחה האנושות יכולות מעין אלו לארגן את ההמון לתוך סדר". הוא כותב "יש לנו תנועות המונים. אבל כל זה מוביל בסופו של דבר לקומוניזם ונציונל-סוציאליזם ותופעות איומות. במקום לקבל תא חי, קיבלנו גביש. תל נמלים במקום אחוות אחים. במקום הזינוק בתודעה שלו ציפינו נדמה שהטוטליזציה מייצרת באופן נמנע מכניזציה."

מכאן שתיקון המציאות מתחיל מתיקון האדם, תיקון החברה, תיקון הארגון. התיקון מתחיל מההבנה כי הבריאה כולה ואנחנו בתוכה מערכות אוטופואטיות שמתחדשות תמידית מבעד לקוגניציה - תודעה. תהליך התיקון אם כן נוצר במתח בין תפיסה אונטולוגית (מעבר לצורה, פוטנציאל אינסופי) לבין תפיסה אפיסטמולוגית (שפה, הגדרה). תדר התודעה - קוגניציה מחבר ביניהם ומגדיר את גבולות המערכת ויכולתה לממש את תכליתה - טיפוס לעבר הממד הגבוה הבא, עד שתגיע לקומה ה-100. אין צורך במשאבים חיצוניים אדירים כדי לייצר שינוי, התחדשות, צמיחה. הכול נמצא בתוכנו!!!